

3. Mayıs, 1971 tarihinde İstanbul Ziraat Bankası Đnkapanı saayunu, ÖMER AYNA'nın olay günü aka-
bünde yakalanması, 4.5.1971 Emriyet soruşturması, 7.5.1971
Silahönetim Ask. Savcılık sorgulamaları ve 4 nolu Silahönetim
Askeri mahkemesi (mülga) duruşmaları neticesi ÖMER AYNA'nın
ağız ceza ile cezalandırılması.. Bilahare yargıtayca 196/1
maddesi üzerinden yargılanması istemiyle cezanın bozulup,
tekrardan ist. Silahönetim 4 nolu Ask mah. davanın dörmesi,
bu esnada "THKO" illegal Örgütün bazı elemanlarının
yakalanmasıyla davanın bütün olarak 6.10.1971 tarihinde
de başlaması... Ve kendimin 28.11.1971 günü yakalanmam
ve 21.12.1971 günü 4 nolu Ask. Mahkemede ilk duruşmaya
çıkman ve 22.12.1971 günü esas dava ile davanın
birleştirilmesi ve aynı gün içinde Ziraat Bankası Đnkapanı
saayununa ilişkin tanıkları dinleme safhası
başladı.

Benim davanın bütünlüğü üzerinde ve
genel politik, İdeolojik meselede ortaya getirecek
pek fazla bir şeyim olmayacak. Buna neden dava
boyunca bunlar bir bir tartışıldı ve ortaya yeteri
kadar keneldi.

I. N. N. N.

Yolumu zorlaalandığımdan, davamın sonuna kadar ısrarla reddettiğim Z. Bankanın unkapamı soygunu üzerine ve 3 nolu Ask. Mahkemesinin halinde ısratta bulunduğu bazı konulara değineceğim.

3 nolu sülh yönetim Ask. Mahkemesinin gerekçeli kararında; "Delilleri Değerlendirme" başlığı altında: "Gerçekten de doktrinde ikrarın delil sayılacağı kabul edilmiş ise de kanun vazii sanık lehine olarak adli hataların önlenmesi bakımından savu, hakim ve Mahkemelere ikrarla yetinilmemesi direktifini vermiştir.

Bu esastan mülhem olarak 353 sayılı K.nm 96. maddesi de "Sanığın suçunu itiraf etmesi halinde dahi öz vaka'nın soruşturulması gerektiği" 166. maddede Ask. Mahk. nin irad ve ikame olunan delilleri duruşmada edineceği konuya göre değerlendireceği hükümleri yer almıştır.

Ceza mevzuatının diğer ilgili hükümlerinin incelenmesinde de sistemimizin delillerin mutlaklığı esasına göre değil, taktir ve tahlil ve değerlendirme esasına dayalı olduğu aşikar olarak görülmektedir. (sayfa 62-63)

Ve devamla: "Heyetimizce de ikrara, atfı cürmiye, şahadet ve kabule mütedair beyanlar topyekün deliller içinde değerlendirilerek buna göre neticeye varılmıştır. (sayfa 62)

Halbuki gerek 1 nolu Ask. mahkeme (mülga), gerek Ask. Juryday 2. dairesi ve gerekse 3 nolu sülh yönetim Ask. mahkemesi, Ziraat Bankası unkapamı soygunu üzerine, şahsına isnat olunan "atfı cürmiye", şahadetleri ve kabule ^{mük} dair beyanları " " gereği gibi ele almamış "Delillerin mutlaklığı esasına göre"

— ki delillerde dahi bir mutlaklık olmadığı ileriye tanık beyanları arasındaki gelişmelerle ortaya koyduğum — karar yolunu seçerek esaslı bir « takdir ve tahlil ve değerlendirme esasına... » gitmemiştir. Gitmedikleri gibi gerek Ask. Yargılay 2. dairesi, gerek 3 nolu sileyönetim mahkemesi; « Sanık lehine olarak adli hırtatların önlenmesi bakımından » kanun vazii'nin getirdiği doktrinle esasta çelişmeye düşmüşlerdir. Şöyle ki:

1 nolu Ask. mahkeme gerekçeli kararında (sahife-19 +D) Ziraat Bankası Unkapanı soygununu kabul etmememi kabullenmesine rağmen, yeminli tanık ALI KAHYAGİL'in (Dos. 7/D.T sah. 82), CENGİZ SÜLEYMANGİL'in (dos. 8/D.T. sah. 94-95) AYDEMİR AKMENEK'in (dos 7/D.T sah. 81), HASAN SAYGILI'nın (Dosy 4 / sah. 77) beyanlarını, birbirisini tutmamasına rağmen beni bu soygunda var kabullenmiştir.

3 nolu Ask. mahkeme ise gerekçeli kararında (sah. 39) « Nâhit Tören ve Çihan Alptekin'in bütün eylemleri hakkında detayları ile kabul ve itirar ve beyanlarını kapsayan emnyet ifadelerinde ve Ask. savcılıkça tesbit edilen ifadelerinde anılan iki sanığın açıklıkla eyleme katılmadıklarına dair bir belirti olmadığı gibi her iki sanık özellikle soyguna katılmadıklarını beyan etmektedirler. Ancak daha sonra özel bölümünde açıklanacağı gibi olayın akabinde yakalanan Ömer Ayna'nın 4.5.1971 günkü emnyet, 7.5.1971 tarihli askeri savcılık ifadeleri ve duruşma serpusundaki beyanları ve davanın ist. mülga 1 nolu Ask. mahkemede sonuçlandırılmasını takiben tesis olunmuş 22. Mayıs, 1972 tarihli 1972/3 esas 1972/9 karar sayılı hükmün 19. sayfasında isnat ve gerekçeyle sanık Nâhit Tören'in de bu soyguna olayına katıldığı yolundaki

karar Ask. Yargıtay 2. Dairesinin bozma ilamında « Sanık-
lar OSMAN BAHADIR, YAVUZ YILDIRIMTÜRK, OKTAY KAYNAK ve
NAHİT TÖREN haklarında mahkemenin hükmüne esas aldığı
bütün eylemleri fiil yönünden sübûta ermiş olduğu »
tarzındaki onayı dikkate alındığında sanık Nahit Tören
ve CİHAN ALPTEKİNİN de bu olaya katıldıklarının KABULLÜ
ZORUNLULUK arz etmekte dir. »

Bözülmektedir ki her iki mahkemede Cihan Alptekin ve benim
bütün eylemler hakkında detaylı ifadelerimize rağmen Un-
kapan'ı soygunum^{isimge} kabul etmememi gerekeçli kararların-
da özellikle belirtiyorlar.

Fakat, 3 nolu Ask. Mahkeme; 1 nolu Ask. Mahkemenin 2. Ban-
kası Unkapanı soygunu üzerine gerekeçli kararının 19. satırı-
sındaki, ayrıca Ask. Yargıtay 2. Dairesinin 1972/315 esas nolu,
1972/378 karar nolu ilamında 5. sahifesindeki: « Sanık Osman
Bahadır, Yavuz Yıldırım Türk, Oktay Kaynak, Nahit Tören'in
hükmünde kabul edilen fiillerinin sübütunda bir isabetsizlik
görülmediğinden... » açıklamasını kendisine yeterli gerekeç
sayarak ve de Ask. Yargıtay 2. Dairesinin bu açıklamanın
bu şelliyle kabul ederek: « Tarzındaki onayı dikkate
alındığından sanık Nahit Tören ve CİHAN ALPTEKİNİN de bu
eyleme katıldıklarının kabulü zorunluluk arz etmektedir. »

Bize bu soygun olayını tekrar duruşma zabotlarından
tanıkların ifadelerine dönmemiz gereğini ayrıca ortaya
koyuyor. Böylece 1 nolu mahkemenin bizi bu soyguna dahil
etmesi, Ask. Yargıtay 2. Dairesine; « Hükmünde kabul edilen
fiillerin sübütunda bir isabetsizlik görülmediği » kararını
verdiriyor. — Kanunen Yargıtay 2. Dairesi sayın üyeleri davanın delil,
şahadet, kabul mütedair beyanlarını incelemeyen çök, davanın 196/1
maddesinden bozulmasını esas alıyor —

Ve Ask. yargıtay 2. dairesinin böylece onayı da, 3 nolu Şikâyetin mahkemesine kararında « KABÜLÜNDE ZORUNLUK » arzettiğini.

Bu durum karşısında mülpör 1 nolu Ask. mahkemenin esas aldığı tanık beyanlarını, sayın humlumuz zabitlerinden tek, tek ele alarak onalarındaki mübeynedi ortaya koyacağım.

Ziraat Bankası saygını görgü tanıklarının tamamı on bir kişidir. Bunlardan tanık SÜHEYLA UYGUN, MÜNEVVER ŞELİKİ, BÜLENT ŞENYÜRSEK, ÖMER POSTOBLU, SELMA SIVRIKAYA, CAVIT BAŞOL AHMET BÖREK, HASAN SAYGILI 22.12.1971 -e 29.12.1971 tarihli duruşma zabitlerinde. duruşma yargıcı tarafından tanıklara « Nahit Tören'i gördüğünüzü? ... » sorusuna bütün sanıklar « Hayır görmedik » dediklerine ait ifadeleri (Dosya 7/sayfa 80-81-82-83-84-85) de ayrıca yazılıdır. 1 nolu müstafa Ask. mahkeme (Dosya 4/sahit 77) tanık veznedar Hasan Saygılı'nın ifadesini # gerekeceği halinde (Sahi 19) « Veznedar Hasan SAYGILI de testis etmiştir » demektedir. Halbuki tanık Hasan Saygılı 29.12.1971 tarihli duruşmada (Dosy 7/sahife 91-92) hem Osman Bahadır'ı hem Yavuz Yıldırım'tırk'ü testis ettiğini belirtiyor. Hem de Cihan Alptekin'i vezneye giden şahıs olarak daha önce banka daki görüşürme de testis ettiğini belirtiyor. Duruşma yargıcının beni göstermesi üzerine « NAHİT TÖREN'i hiç görmedim » demektedir. Tanık Hasan Saygılı'nın şahadetleri iyice incelendiğinde Cihan Alptekin'i İBRAHİM ÖZTAŞCA karıştırdığı ortaya çıkmaktadır.

2. nolu

Ayrıca tanık CENGİZ SÜLEYMANGİL; "Hatırlıyorum Vezneye gelen şahsı şimdi ^{burada} görebiliyorum diyerek Nâhit TÖREN'i gösterdi..." (4 Ocak 1972 - Dosy. 8 / sah. 94-95) diyerek tanık Hasan SAYGILI'nın "Vezneye gelenin cihan Alp kelini" olduğuna dair ifadesiyle çelişiyor.

Yine tanık ALİ KAYGABİL'in 22.12.1971 günkü duruşmada ki ifadesinde: "Müdür Beyin odasına bir kişi girdi o da budur diyerek Nâhit TÖREN'i gösterdi." Tanık ALİ KAYGABİL'e sanık olarak kaynak gösterildi, tanık ben bunu görmedim dedi... » (Dosy. 7 / sah. 82) beyanında tanık CENGİZ SÜLEYMANGİL'in ifadesiyle çelişmekte... Yani ben bu iki tanık ifadesine göre aynı anda hem müdür odasında olabiliyorum, hem vezne önünde, soygunun sonuna kadar... Ve de Hasan Saygılıda beni hiç görmediğini beyan ediyor. Diğer ilginç bir ifadede tanık Z. Bankanın kapamı müdürü AYDEMİR AKMENEK'in 22.12.1971 tarihli duruşmada ki ifadesinde, kesin bir ifade kullanılmakla beraber:

"Nâhit Tören'in ise gazetelerde o kadar çok resmini gördüm ki suur altına yerleşti, şimdi tanıyorum diyerek Nâhit TÖREN'i gösterdi, şimdi karti olarak odama ilk girenin Nâhit TÖREN mi yoksa başkasını olduğunu söyleyemem..." (Dosy. 7 / sah. 81)

Yine ~~de~~ duruşmada yönelttiğim soru üzerine tanık AKMENEK; "Ben NÂHİT TÖREN'i karti olarak tespit ettiğimde söylemedim. Gazetelerden bir çok resimlerinden tanıdığımı söyledim." (Dosy. 7 / sah. 82) demektedir. Görül/düşüş gibi tanıkların mahkeme şahadetleri delil olarak "mutlak" olmadığı gibi, derin çelişkiler arz etmektedir.

Ömer AYNA'nın emniyet ifadesi, Ask. soruluk ifadesi 1 nolu mahkeme ifadesi; mahkemeye "ikrarını delil" sayılmasını delil kabul etmiştir.

Halbuki ÖMER AYNA'nın 7.10.1971 tarihli 1 nolu Ask. Mahkeme duruşmasında (dosy 7/sahf. 10); « İstanbul Unkapanı şubesini soyarken, evvelki ifademde OKTAY KAYNAK ve İBRAHİM ÖZTAŞ yerine CİHAN ALPTEKİN ve NAHİT TÖRENİ' söyledim. Deşifre olmaması için OKTAY KAYNAK ve İBRAHİM ÖZTAŞ'ın isimini vermemiştim. Bu ifadem doğrudur Bu hususu arkadaşım OKTAY KAYNAK'ta izah edecektir. » demektedir, Bilahare OKTAY KAYNAK da 8.10.1971 tarihli duruşmada (dosy 7/sahf. 16-17) Z. Bankası Unkapanı şubasının detayıyla anlatmaktadır. Bu her iki « detaylı ikrar da » diğerleri gibi gereklidir.

Bütün bunlara rağmen müddet 1 nolu Ask. mahkeme « Takedir ve tahlil ve değerlendirmeye » leinde esaslar büyük ciddi hata yapmıştır. Ayrıca 1 nolu mahkeme'den Z. Bankası unkapanında yapıldığını istediğim keşif talebin de reddilerek « öz clovanın » olay mahallin- deli soruşturulmaması yoluna gidilmemiştir.

Kısır olarak bir de 3 nolu mahkeme heyetinin gerekçeli kararında ki (sayfa 83); « Sanığın kişiliğine eylemlerdeki yerini şümülüyle ortaya koyabilmek bakımından önceki yıllarda ve zamanlarda ki clovanış ve fiil-lerine kısmen değinmekte fayda görüyoruz. » denmekte yanlış ve hilaf-ı hakikat bazı istihbarat raporlarına ihtifat edildiği görülmektedir. Şöyleki:

1) 1970 sonbaharında Eihan ve benim ÖROU ve ÖRESUN mitinglerine katılmı ve halkı itaatsizliğe ve kanunsuzluğa (gerekçeli karar s. 83) teşvik ve fahrih ettiğimizi iddia ediliyor. Halbuki 1970 sonbaharında gerek ben gerek CİHAN ALPTEKİN cezaevindeydik.

Ben 1970 11 Eylülünde cezaevinden çıktım, 26. Ekim 1970 te tekrar Der-gene davasından Ankara merkez cezaevine girdim. Cihan Alptekin 1970 Ekiminde Bursa cezaevinden çıktı, bir ay sonra Ankara cezaevine girdi. Bildiğim ka-
dangla 1970 sonbaharında Karadeniz bölgesinde böyle bir hareketide olmadı.

2.) 1968 Konya olaylarında beni sanık olarak göstermelik, halbuki ben o olayda, «gericilerin» yangınlam-
dığı mahkemede, miting tertip komitesi üyesi olarak tanık olarak dinlendim... yolsa sanık değildim.

3.) 1968 yılında Deniz Bezmî'nin kurduğu DÖB (Devrimci Öğrenci Birliği) üyesi bulunduğumu belirtmek-
tedir. Yolcu mahkeme bu örgütün kurucu veya üyesi hakkında hiç bir soruşturma datı olmadığını belirt-
tedir.

4.) 1970 «5-16 Haziran işi olaylarına» katıl-
dığım, bu mahkeme için bir karine teşkil etmemesi
gerekirken, bunn mahkeme mahkum edici bir gerekçe
olarak kullanılmaktadır. Bu olayın mahkemesi için
1970 s. hükmünden sivil mahkemeye, 1971 s. hükmüne
ne karar gelip görevsizlik kararıyla tekrar sivil
mahkemelere gitmiştir. Ve karar da verilmiştir.

5.) 10. Ocak 1971 tarihinde Ankara cezaevinden
CİHAN ALPTEKİN ile birlikte çıktık ve O.D.T.Ü ye Deniz
Bezmî'ye uğradık, aynı gün SBF de Der-gene yöneti-
cileriyle görüştük.

Özellikle O.D.T.Ü'leli Deniz Bezmî ile konuşmamızı
ve orada Hüseyin İnan ve Yusuf Akar'ında vs.'ünde
bulunmasını 3. Nolu Ask. Mahkeme Gerekeleli kararında
(Sayfa 82) «LİDERLER TOPLANTISI...» olarak

adlandırılmakta "Rejimi yıkmayı" orada o anda planladığımız ve bilinen örgütü kurduğumuz iddiası edilmiştir. Benimde İstanbul kesimi "liderlerinden", Cihan Akpkin-den sonra geldiğim ileri sürülmektedir.

Halbuki Biz 10.1.1971 tarihinde cezaevinden çıktığımız da herkes gibi, O.D.T.Ü'ye gittiğimizde Derin Geçmişlerde hayret etti. Türkiye'nin o buhranlı arunda cezaevlerinden genellikle hareketinin belli sınırlarının zorlanması bu gün için bazılarına meşkul olmadığı gibi, yarının TARİHİ bunları gelecek kuzaklara izah edecektir, elbette...

Böylece bir cezaevi çubuk O.D.T.Ü' de, bir saatlik bir uğramada pek tabiki politik meseleler konuşulur. "Rejimi yıkmayı" planlarını bu bir saatte "Liderler toplantısı", hazırlıyor. Bu çok ilkel bir "iddiadır", Bu 1968 Örgütçü olaylarının, Örgütçüleri Banka ve meclisi önüne sürülmesi getiren 3-4 yıllık süreci inkar etmemek demektir.

Benim "Liderliğim", durumuna gelince; ÖMER AYNA'nın 3. Mayıs 1971 tarihinde Z. Bankası, Unkapanı soygunu üzerine yuhakamp ismini vermesi ve bir süre sonra da İsrail Başkonsolosunun kaçırılması, bitahare de öldürülmesi olayında emaiyetçe buluşturuluyorum ve konu oyuna "Anarşiye karşı" geniş reklam, affetmelelerinde ismini sık sık her olayta itisulüi posterlerle "SANSASYONEL" hale getirdim. Evet bütün eylemlere girdim, Örgütlerde çalıştım, bunları ifadeleimde detaylı anlatmışumdur.

yalnız benim "SANSASYONEL" ismin ve kamuoyuna hareketin önemli "lideri" gösterilmemden başlan, mahkemelerde suç duyudan uzaklaştırıp hareketin "Liderlerinden", biri göstermesi anlazına sevk edilmiştir.

15 sayılı "THKO" davasında sanıklardan 5-6 sı aslı fail oluyor ve bu 5-6 kişinin "iki lideri" oluyor. Bu mantığın mahkeme zabıt, şehadet, ikrar vs gibi ~~resnet~~ nesnelere hiç saymaktan öte anlam taşınması.

Başından itibaren belirttiğim ve belirtmeye çalıştığım bütün bu nedenleri sayın kurulunuzun da incelediği zaman zabıtlarda görüldükleri girden emirim.

Saygılarımla arz ederim
Nahit TÖREN

SEÜMİYE CEZAEVİ - İST.
15. NİSAN, 1974

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARŞİVİ
TÜSTAN FİRMAVAKEM